Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifa și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu anu 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovu:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unu anu 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unu esemplaru 5 cr. v. a. seu 15 banĭ.
Atâtu abonamentele câtu și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 160. Brașovŭ, Vinerĭ 22 Iulie (3 Augustŭ) 1888.

Brașovŭ, 21 Iulie st. v. 1888.

N'arŭ fi nicĭ o mirare, că pe căldurile aceste marĭ s'au aprinsŭ și creerii șoviniștilorŭ ungurĭ și i-au făcutŭ éră-șĭ sĕ ia câmpii.

Suntŭ și așa destulŭ de infierbântațĭ bieții șoviniștĭ de planurile și utopiile nebune, după carĭ alérgă în ruptulŭ capului mai amarŭ decâtŭ îndrăsneții călărețĭ cu pantalonii largĭ de pe pustele Ungariei.

Der' pe lângă buruienele otrăvicióse, ce se plodescŭ în dilele acestea ale caniculei în creerii scrîntițĭ ai șoviniștilorŭ, mai este și metodă în svêrcolirile acestora, este o agitațiune sistematică a lorŭ, cu care avemŭ de a face.

Totulŭ sĕ 'nvêrtesce, precum bine este cunoscutŭ, inprejurulŭ ideei de maghiarisare și cestiunile cu carĭ se frămêntă șoviniștii se referă numai la aflarea modulni celui mai potrivitŭ spre a face posibilă și a grăbi acéstă maghiarisare.

Inainte cu vr'o cincĭ-spredece anĭ șoviniștii ungurĭ îșĭ făceau calcululŭ, în câtă vreme vorŭ pute sĕ cufunde naționalitățile nemaghiare în cazanulŭ de maghiarisare. „Douĕdecĭ de anĭ de pace", diceau ei „ne trebuescŭ și contopirea naționalitățilorŭ cu rassa maghiară va fi asigurată."

Étă că mai lipsescŭ încă numai câțĭ-va anĭ ca sĕ se împlinéscă acestŭ timpŭ; în cursulŭ lui monarchia nóstră s'a bucuratŭ de cea mai adêncă pace; guvernulŭ unguresců a pututŭ sĕ ia în linisce meșurile ca sĕ-șĭ mai pótă cârpi din când în când popularitatea sdruncinată la massele maghiare, cele ațîțate de strigătele nebune ale pressei șoviniste, strigăte ce pretindeau și pretindŭ mereu ca sĕ se restrîngă și puținele legĭ, carĭ mai favorisau încâtva desvoltarea individuală a naționalitățilorŭ nemaghiare.

Ce sĕ vedĭ însĕ?

După atâta timpŭ și după atâta muncă pentru pretinsa „întărire a statului" numită în limbagiulŭ comunŭ șovinisticŭ maghiarisare, unulŭ din diarele cele mai de frunte ungurescĭ, care a nutrit mereu acestŭ curentŭ nenorocitŭ, se vede constrînsŭ a mărturisì, că în locŭ sĕ se slăbéscă resistența naționalitățilorŭ nemaghiare, ea din contră a devenitŭ mai puternică și că acțiunea guvernului n'a adusŭ până acum mai nicĭ unŭ folosŭ maghiarisărei, care numai ici și colo a prinsŭ puțină cójă.

Și care sĕ fiă causa acestei aparițiunĭ?

„Pesti Naplo", diarulŭ de care vorbimŭ — o găsesce în atitudinea bărbațilorŭ de statŭ ungurĭ. Aceștia, dice elŭ, n'au înțelesŭ pe deplinŭ „spiritulŭ timpului" și nicĭ consecvențele, ce trebuia sĕ le tragă din istoriă, de aceea totŭ ce a făcutŭ până acuma guvernulŭ unguresců a fostŭ numai o sprijinire fără planŭ și făcută în ascunsŭ a tendințelorŭ de maghiarisare. Ceea ce trebue sĕ facă însĕ guvernulŭ este: a părăsi cu totulŭ politica de precauțiune Sechenyiană, care cerea sĕ li se lase deocamdată naționalitățilorŭ limba neatinsă și sĕ li se inspire cu încetulŭ numai „spiritulŭ maghiarŭ."

Spiritulŭ timpului pretinde adĭ, după „Pesti Naplo", ca bărbații de statŭ ungurĭ, *sĕ stăruiască pe față pentru perfecta maghiarisare* a Slavilorŭ, Românilorŭ și Germanilorŭ din Ungaria și Ardélŭ căcĭ numai astfeliu póte fi resolvată cestiunea naționalitățilorŭ.

Cea mai bună ocasiune li se pare Junkerilor dela „Pesti Naplo", că a sositŭ tocmai acuma spre a indrepta „greșele comise în trecutŭ" prin punerea în ființă a articulelorŭ de lege XXX și XLIV din 1868. Suntŭ éră-șĭ prospecte pentru susținerea păcii și fără îndoială, că împĕratulŭ Germaniei nu s'ar fi hotărîtŭ sĕ visiteze pe Țarulŭ și sĕ delăture astfeliu conflictele decă nu s'ar fi gânditŭ și la aliații sĕi dela „Pesti Naplo," carĭ aveu încă mare lipsă de pace, ca sĕ pótă duce la sfêrșitŭ, după programulŭ lorŭ smintitŭ, „perfecta maghiarisare".

Și tóte acestea năsdrăvănii ale aprinsei fantasii șovinistice voiesc voinicoșii dela „Pesti Naplo" sĕ le arunce în spinarea „spiritului timpului."

Audițĭ acolo! Spiritulŭ timpului sĕ fiă acela, care pretinde ca Românii, Slovacii, Sêrbii și Sasii sĕ fiă despoiațĭ de limba și naționalitatea lorŭ, de datinele și obiceiurile lorŭ; spiritulŭ timpului sĕ fiă acela, care cere uciderea morală și intelectuală a acestorŭ popóre; spiritulŭ timpului sĕ fiă acela, care reclamă ca milióne de Nemaghiarĭ sĕ fiă jertfițĭ pentru utopiile unorŭ nebunĭ.

Și când susținŭ asemenĭ monstruosităță nu le rușine celorŭ dela „Pesti Naplo" a se gera ca liberalĭ, ca ómenĭ patrioțĭ și a-șĭ da chiar aerulŭ de bărbațĭ de statŭ.

Ei, carĭ altădată se laudă, că-șĭ iau pe Englesĭ ca modelŭ de imitatŭ, n'ar fi trebuitŭ sĕ trécă cu vederea ceea ce a scrisŭ marele bărbatŭ de statŭ englesŭ Fox despre libertate, asemĕnându-o cu cursulŭ repede alŭ unui rîu, care nu póte fi opritŭ printr'o stavilă miserabilă și pe care o încercare neputinciósă de alŭ oprì pe unŭ timpŭ órecare, l'ar întări numai, căcĭ șĭ-ar face drumŭ prin nouĕ canalurĭ, devastândŭ și ruinândŭ totŭ ce i-ar sta în cale.

„Politică de naționalitate".

Sub titlulŭ acesta publică „Pesti Naplo" în nr. 209 dela 29 Iulie a. c. unŭ ciudatŭ articulŭ privitorŭ la naționalitățĭ, despre care amŭ făcutŭ amintire în numĕrulŭ trecutŭ. Étă cuprinsulŭ lui din cuvêntŭ în cuvêntŭ:

Evenimentele ce făceau sĕ tremure lumea s'au domolitŭ, rĕsboiulŭ s'a amânatŭ din nou, érășĭ e liniște. Avemŭ timpŭ în fine sĕ ne ocupămŭ și de acele cestiunĭ, de carĭ, în urma continuelorŭ prevestirĭ de rĕsboiu, era p'aci sĕ ne uitămŭ, deși resolvarea lorŭ constitue cea mai ponderósă problemă a acestei generațiunĭ. Astfeliu de cestiunĭ suntŭ: *cestiunea financiară* și *cestiunea naționalităților*. In interesulŭ celei dintâi s'au întĕmplatŭ multe lucrurĭ în anii din urmă, însĕ în interesulŭ celei de a doua forte puținŭ, așa dicêndŭ nu s'a făcutŭ nimicŭ pentru ca mai curêndŭ sĕ se dobêndéscă o resolvare definitivă.

In părțile locuite de naționalitățĭ, mișcarea socială în sînulŭ inteligenții unguresci, nefiindŭ protegiată din partea statului, pe lângă tóte jertfele cele marĭ, ea nu póte reporta decâtŭ nisce succese forte neînsemnate și aceste succese — chiar decă massa națiunei unguresci s'ar alătura la aceștĭ anteluptătorĭ ai ideei de statŭ maghiarŭ — nu vorŭ deveni cu multŭ mai însemnate până atuncĭ, până când însa-șĭ puterea de statŭ nu va păși în fruntea acestei mișcărĭ *cu totulŭ pe față* și cu tóte puterile dreptului și ale dreptății, căcĭ pe lângă actualele legĭ privitóre la naționalitățĭ și la instrucțiunea publică, ce suntŭ la noi în vigóre, tótă activitatea societății unguresci nasce în tabĕra contrară o reacțiune cu atâtŭ mai intensivă, cu câtŭ se validitéză mai multŭ adevĕratele nóstre succese, carĭ altmintrelea suntŭ forte problematice.

Măcarŭ de ne-amŭ desmeteci odată pe deplinŭ în privința articulilorŭ de lege XXX și XLIV din 1868, der până în diua de astădĭ nu ne-am desmetecitŭ. Ba încă — în locŭ de a ne sili sĕ ascundem *greșala, ce amŭ comis'o înainte de asta cu 20 de anĭ, lăsându-ne sĕ fimŭ sedușĭ de doctrinarii cei cu gura mare* — noi, când e vorba de a sta față cu țĕrile din streinătate, *mereu ne provocămŭ*

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Paul Hervien

(4)

TAINA GHEȚARULUI DE JOSŬ,

Novelă

Traducere de **I. S. Spartali.**

II.

(Fine.)

...Ghețarulŭ înainta mereu.

Pe loculŭ unde venise piramidele d'inteiu și carĭ se topiseră, se coborau alte piramide, carĭ se topeau și ele după ce ocupau o bucată de terenŭ. Năvălitorului îi trebuiră încă dece primăverĭ până când în sfîrșitŭ isbi în dărîmătura lui Ulric.

Nouĕ decĭ de anĭ, din carĭ șése-decĭ de anĭ de miseriă cumplită, martirisaseră corpulŭ acestui omŭ, îndoindu-i umerii, furându-i perii cei albĭ, pilindu-i carnea, scămoșindu-i ochii...

Audì cu bucuriă cum mórtea îi bătea la ușă. Ișĭ închipuì că terminulŭ suferințelorŭ lui se împlinise și că zidurile surpate pe dênsul o sĕ-i slujéscă de mormêntŭ.

Insĕ treceau sĕptĕmânile și starea locurilorŭ se modifica ciudatŭ.

Ghețarulŭ se oprise încă odată și temelia lui se topea cu iuțélă din pricina căldurii de cuptorŭ a lui Iulie.

. . . .

Intr'o dimineță Ulric se năpusti ca unŭ nebunŭ spre satŭ împiedecându-se aprópe la fiăcare pasŭ.

Străbătu stradele Grindelwaldului strigândŭ câtŭ putea:

— Domnulŭ Schuch s'a întorsŭ!.... D. Schuch s'a întorsŭ!...

O ceată de excursioniștĭ, care sta dinaintea otelului la „Marele Călugărŭ" ținutŭ de nepoții Moeren, gata sĕ plece călărĭ pe catârĭ, rîse de dênsu.

Și avea orĭ cine dreptŭ sĕ rîdă de elŭ, cu barba sburlită, cu pĕrulŭ lungŭ pe spate ciufulitŭ, cu ochii plinĭ de lacrimĭ și cu rîsulŭ pe buze.

Elŭ însĕ nu se turbura și dise pe tóte tonurile:

— A venitŭ domnulŭ Schuch!... A venitŭ d-nulŭ Schuch!

Omenii începeau sĕ se strîngă și se întrebau cine este acestŭ domnŭ Schuh, care făcuse pe unchiașŭ sĕ'șĭ pĭardă sărita.

Bĕtrânulŭ însĕ se duse dreptŭ la o casă veche, frumósă încă, și începu sĕ strige și mai tare.

— D-nule sindicŭ!.. d-le sindicŭ!

Degeaba se sileau ómenii sĕ-lŭ facă sĕ tacă și sĕ pricépă, că actualulŭ sindic ședea într'altă parte.

Elŭ le rĕspundea forte seriosŭ:

— Lăsați-mĕ în pace!.. îlŭ chemŭ p'acesta fiindcă este sindiculŭ meu!

Peste câteva minute se deschise o ferestră și se ivì unŭ obrazŭ măestosŭ.

— Bună diua, domnule sindicŭ.... Eŭ sunt Ulric Tagmer..... Trebue sĕ vii numai decâtŭ sĕ primescĭ pe domnulŭ Schuch.....

O grațiă melancolică înflorì er în privirea lui și dise oftândŭ:

— Imĭ aducŭ aminte de numele acestea și de întêmplare.... însĕ nu pricepŭ ce vrei sĕ spui.

— Ascultă, domnule sindicŭ.... Pólele Ghețarului de Josŭ se topescŭ de căldură și domnulŭ Schuch.... îțĭ aducĭ aminte?.... Domnulŭ Schuch!.... care a pieritŭ odată cu mine...... Ulric Tagmer?...

— Da, sciu.

— Ei bine! D. Schuch a fostŭ adusŭ până la ușa mea, în gaura în care picase.... i se vede capulŭ.... Oh! l'am cunoscutŭ eu.... Este totŭ acelașŭ....... Domnule sindicŭ, alérgă, trebue sĕ vii numai decâtŭ!...

Bĕtrânulŭ nu prea vrea sĕ creadă și nu vrea sĕ plece.

Murmura:

— Domnulŭ Schuch!... Ulric Tagmer!.... ce voescŭ cu mine strigoii aceștia?

Și îșĭ aducea aminte de amĕnuntele întîmplării și de alte împrejurărĭ carĭ nu se legau de felŭ.

— Trebue sĕ vĕdŭ! dise elŭ în sfêrșitŭ. Sĕ m'așteptațĭ! Mĕ întorcŭ curêndŭ.

Dete la o parte pe slușnică fiindcă nu'lŭ lăsa sĕ plece, îșĭ luà pălăria de mătase, bastonulŭ cu măciulia de argintŭ și eșì.

Lumea se strînsese pîlcurĭ. Se striga unulŭ pe altulŭ și îșĭ spunea întîmplarea.

— Mergĭ înaintea mea! dise sindiculŭ.

— Vedĭ bine! că o sĕ mergŭ înaintea dtale, domnule! rĕspunse Tagmer.

Fața i se înveseli de unŭ zîmbetŭ.

Fără sĕ se uite la sindicŭ și fără sĕ rĕspundă întrebărilorŭ lumei Ulric plecà cu pasulŭ lui mare, sigurŭ și încetŭ ca altădată.

Martorii acestei întêmplărĭ se luară după dênșii și cu anevoe se țineau după aceștĭ doi bĕtrânĭ spătoșĭ dintre carĭ unŭ seculŭ îlŭ cocoșase pe unulŭ, pe când pe celălaltŭ îlu făcuse și mai drept și mai mândru încă.

Sindiculŭ deși obositŭ nu rĕsufla decâtŭ în loculŭ unde'i arăta Tagmer cu unŭ gestŭ poruncitorŭ.

cu falà la aceste legî, cu falà ne provocâmû la libertatea ce le este datâ naționalitâților de-a agita. Și astâdî este încâ în plinâ putere frasa sunâtôre despre „maghiarisarea spiritului“ și despre susținerea naționalitâții.

Cei mai mulțî dintre bârbații noștri de statû șî-au ridicatû deja cuvêntulû în cestiunea acésta, dêr cei mai puținî dintre ei au datû a înțelege, câ s'ar fi ocupatû seriosû cu acéstâ afacere, fiâ în principiu, fiâ în praxâ. Incâ și acum se crede, câ cestiunea naționalitâțilorû este o simplâ minâ a „streberilorû“ politicî, carî fârâ ostenélâ potû sê-o esploateze pentru a câștiga renume, mandate orî distincțiunî; acésta este o temâ, despre care orî-cine póte sê vorbéscâ fârâ a ave lipsâ ca sê facâ unû studiu asupra ei. Astfelû se nascû apoi nisce monstruositâțî ale politicei naționale, cum este reuniunea de culturâ slovacâ din țéra de susû și protegiarea ei de câtrâ guvernû.

In întregû imperiulû maghiarû Slovacii suntû, proporționalû, cei mai puținû infectațî de agitațiunea anti-maghiarâ. Agitatorii rêsarû numai din șirurile destrâbâlate ale claselorû mai culte, în timpû ce poporulû este cu totulû indiferentû și e multû mai necultû decâtû sê-șî mai batâ capulû cu altceva afarâ de munca pentru a-șî câștiga pânea de tóte dilele. Prin urmare *fațâ cu acéstia problema maghiarisârii e ușor de deslegat*; mii de esemple atestâ, câ dintre tinerî cei mai însuflețițî amicî ai statului maghiarû suntû aceia, carî șî-au primitû cultura în scolî unguresci bine conduse.

Și chiarû fațâ cu acestû poporû, care s'arû pute maghiarisa mai ușorû ca orî care altulû, guvernulû urmâresce o politicâ ca aceea, câ „în limba slovacâ, cu învêțâtorî slovacî, în cercurî slovace voiesce sê-i cultive în spiritû unguresců.“

In adevêrû, este greu a nu isbucni în rîsete fațâ cu unele ca acestea. De unde șî-au adunatû ore acei domnî cunoscințele lorû politice? N'au învêțatû ei nicî-odatâ istoriâ și n'au umblatû nicâirî afarâ de Budapesta? Ei nicî mâcarû ideiâ nu au despre ceea ce va sê însemne mișcarea naționalitâțilorû.

Unû singurû mijlocû esistâ pentru resolvarea cestiunei naționalitâțilorû în modû favorabilû pentru noi: **perfecta maghiarisare**. Acésta au inceputû s'o presêmțâ în cele mai estinse cercurî. Numai colo susû, cei dela guvernû, țînû încâ cu tenacitate la procedura strâbunâ și cu mare patosû se provócâ la trecut din care își scotû mucedele argumente pentru justificarea aserțiunilorû lorû.

Da, trecutulû!... Multe putemû învêța din trecutû, între altele putemû învêța, câ unû statû, care se opune principiului dominantû alû timpului, negreșitû se nimicesce. Insê ce privesce cestiunea naționalitâțilorû, trecutulû nu ne dâ în modû nemijlocitû lâmurirî, pentru-câ în trecutû n'a esistatû cestiunea naționalitâțilorû.

Odiniórâ toțî locuitorii Ungariei erau împârțițî în privința politicâ în îndreptâțițî și neîndreptâțițî. Țêranulû, orî a fostû maghiarû, orî valahû, orî slovacû, a purtatû de-o potrivâ jugulû jobâgiei și privilegiele nobililorû nu se deosibeau unele de altele, orî erau ei de nascere Maghiarî, orî Slovacî. Deosebirea de limbâ nu era luatâ în considerare. Omulû sêracû nu eșia în vecî afarâ din satulû lui, cei din classele civilisate însê asemenea nu se prea avêntau la vorbirea altorû limbî, *afarâ de limba latinâ*. Numai revoluțiunea francesâ a datû nascere acelei mișcârî, din care a urmatû mișcarea naționalitâțilorû, deși influența acesteia la noi s'a ivitû numai multû mai târdiu.

Dêr causa pornirei acestei mișcârî a fostû totușî *revoluțiunea*, pentru-câ a confirmatû principiulû egalitâții de dreptû, a deschisû pentru fiecare porțile școlelorû și li-a datû câtorva cetâțenî din țérâ posibilitatea de a se înâlța, de a lua parte la esercitarea puterei statului. Acésta a causatû ridicarea culturei comune „egalitatea“ acestû paradoxû care însemnézâ dreptulû fiecâruia la neegalitate, la înâlțare, la distincțiune, a causatû aceea, ca cultura sê devinâ în cercurî din ce în ce mai marî unû dreptû și o datorințâ, unû luxû și necesitate totodatâ. Și reslâțirea culturei în aceste cercurî mai marî, naturalû, câ a nimicitû monopolulû ce odiniórâ îlû avea la noi *limba latinâ*, și a fâcutû, ca popórele singuratice sê învețe în limba lorû, în acea limbâ, pe care erau mai bine dedate a-o pronuncia, și a fâcutû sê înceapâ *a-și cultiva totodatâ și limba propriâ*. In prima liniâ deosebirea de limbâ, în a doua liniâ tradițiunile, raporturile specifice, au deșteptatû în singuraticile popóre în mêsurâ totû mai intensivâ consciința, câ ele se deosibescû de celelalte suntû egale între sine, constitue unû întregû, o persónâ.

Cerculû activitâții individuale este prea îngustû în politicâ, pentru-câ vieței popórelorû nu i se póte da altâ direcțiune, decum este direcțiunea ce i s'a dat de naturâ. Politiculû n'are alta de fâcutû, decâtû sê veghieze: care este spiritulû timpului, care este consecința istoriei și ca sê ia dispositiile necesare pentru ca acestû spiritû în statulû sêu sê triumfeze și consecințele istorice sê se validiteze, însê așa ca sê se feréscâ câtû se póte mai multû de a înspâimênta pe locuitorî.

Dêr ai noștri bârbațî de statû voiescû sê schimbe aceea, ce nu este de a se schimba *ajutâ sê se créscâ daco-romaniștî și panslaviștî pe cheltuiala statului* și în alû 21-lea anû alû independenței nóstre trebue sê ajungemû la trista convingere câ *agitațiunea naționalitâțilorû s'a întâritû câ deși ici colo maghiarisarea înainteazâ bine*, dêr dintre cei indiferențî au trecutû în masse numeróse din rêndurile maghiarimei în castrele acelora, ce suntû dușmanii declarațî ai statului maghiarû.

„Pesti Naplo“ discutâ mai departe în specialû afacerea maghiarisârei Slovacilorû. Acéstâ parte a articulului fóiei pestane o vomû reproduce în numêrulû de mâne.

Conflictulû între primatele Simor și ministrulû Trefort.

Unû conflictû nou s'a iscatû dilele acestea între ministrulû de culte și instrucțiâ publicâ, Trefort, și Primatele Simor. Dupâ unû raportû alû diarului „Pesti Hirlap“ din Strigoniu se relatézâ urmâtórele:

Din ordinulû ministeriului se presentâ inspectorulû scolarû din Strigoniu, Rudolf Bartal, ca comisarû guvernialû la esamenele finale dela preparandia din Sâmbâta mare. La conferința prealabilâ a corpului profesoralû i se fâcû comisarului guvernialû împârtâșirea surprindêtóre, câ dênsulû n'are ce câuta la aceste esamene, deórece institutulû nu este institutû de statû, ci institutulû archiepiscopescû și prin urmare aci nu i se póte permite a-șî esercita funcțiunea sa oficialâ. Comisarulû declarâ, câ dênsulû a venitû la ordinulû directû alû ministrului și prin urmare nu póte permite, ca misiunea lui sê fiâ ignoratâ. La acésta ambele pârțî cerurâ instrucțiunî dela organele superióre, și pânâ la sosirea instrucțiunilorû necesare se suspendâ esamenulû. Ministrulû de culte telegrafâ categoricû, câ comisarulû guvernului nu are numai dreptulû de a asista la esamene și a influința asupra lorû, ci este chiarû îndatoratû sê punâ întrebârî candidațilorû, sê ia parte la facerea clasificațiunî lorû și sê subscrie atestatele. Durectorulû institutului primi însê dela oficiulû archiepiscopescû o instrucțiâ telegraficâ, în care se dice ca Direcțiunea sê nu permitâ nimenui a ave vre-o influințâ asupra esamenelorû și sê le facâ și conducâ astfelû, ca și cum n'ar fi de locû presentû comisarulû guvernialû. In acéstâ dilemâ inspectorulû scolarû se ținû strictû de instrucția ministerialâ și luâ parte la esamene într'unû modû demonstrativû. Sê pare însê câ afacerea nu se va termina numai cu acésta.“

„Neue Freie Presse“, care dupâ cum scimû își primesce informațiunile și inspirațiunile sale dela guvernulû unguresců în cestiunile unguresci, dâ acestui conflictû versiunea urmâtóre:

„Tendința în procedura cardinalului Simor este destulû de clarâ, judecândû dupâ tóte câte s'au vêdutû din faptele acestui prelatû bisericescû în anii din urmâ. Esercitarea dreptului de inspecțiune supremâ din partea statului asupra institutelorû de culturâ confesionale din patriâ, încâ n'a adusû în nicî o diecesâ vre-o frecare, și numai Primatele Simor cautâ cérta cu luminarea și nu pentru întâia-datâ cautâ elû cu stâruințâ a mobilisa în Ungaria biserica militantâ, a provoca conflicte. Incâ ne este próspêtû în memoriâ, câ Primatele Simor în anulû trecutû a datû prilegiu Papei sê aducâ pe tapetû cestiunea, décâ regele apostolicû alû Ungariei are sêu nu dreptulû de a disloca pe episcopî și a-i transpune în episcopate mai bine dotate, și nu mai puținû viu ne este în memoriâ rolulû, ce l'a jucatû cardinalulû Simor la alegerile dietale din anulû trecutû. Va fi acum ceva preste unû anû de când ministrul Trefort s'a vêdut silit sê învinovâțéscâ într'o circularâ câtrâ alegêtorii sêi pe Primatele, câ a influințatû și suferitû sê se facâ alegerile în contra statului, câ clerulû sêu sprijinesce pe antisemițî. Domnulû Trefort s'a esprimatû atuncî în modû fórte blândû. Este sciutû câ Primatele a trimisû în comunele din Ungaria de susû capelanî agitatorî, carî pânâ nu de multû erau în Ungaria o aparițiune necunoscutâ și câ acesta nu aflâ nicî o vinâ décâ ei desvoltâ o activitate agitâtóre în acelașî timpû în favórea panslavismului. Chiar propaganda panslavisticâ, care se face într'o parte a archidiecesei Strigoniului de tinerii clericî, precum și de învêțâtorii, carî șî-au primitû instrucțiunea lorû în seminariulû archiepiscopescû, îi impune guvernului cu deosebire datoria de a insista cu atâtû mai tare asupra esercitârii dreptului de supremâ inspecțiune și acesta este și unulû din punctele de vedere esențiale sulevatû de „Pester Lloyd“ la discuțiunea acestei cestiunî.“

„Diarulû „Vaterland“ naturalû ia cu unû zelû nespusû partea Primatelui, renitența bisericéscâ în contra puterii statului este fârâ îndoiélâ terenulû cultivatû cu predilecțiune de fóia junkerilorû și cu atâtû mai multû cu câtû acéstâ renitențâ purcede dela unû amicû alû contelui din concordatû. Insê „Vaterland“ merge și mai departe și chiar pânâ acolo încâtû acusâ pe guvernulû unguresců, câ a turburatû pacea și: țî-ai gâsitû beleaua: Primatele este câtû se póte de indulgentû fațâ cu uneltirile panslavistice și tocmai din acéstâ causâ a venitû inspectorulû scolarû.“ — Acésta ne face sê privimû fórte profundû și aratâ conexulû ce-lû are între-

---

In mijloculû vâgașelorû pe unde se scurgea o apâ albiciósâ și noroiu se vedea unû capû de omû înverzitû odihnindu-se pe unû bolovanû de ghiațâ.

Frigulû oprise descompunerea, pâstrase formele, tinerețea chiar; și pe pele se vedeau încâ favorite blonde.

Ulric Tagmer puse mâna p'unû tîrnacopû. Sparse ghiața dimprejurû.

Corpulû întregû ieși de sub ghiațâ, lungitû ca în coșciugû.

Pe urmâ:

— Domnule sindicû, îi dise elû cu glasû tare, cautâ chiar dta în buzunarele mortului.

Fostulû sindicû se supuse.

Tótâ lumea vêdû pe bêtrânu cum se silea sê deschidâ buzunarele înghețate și cum scóse pe rêndû o legâturâ de chei, unû pumnû de banî mêrunțî, o pungâ plinâ cu aurû și unû ceasornicû cu ințialele R. S. carî stabileau necontestabilâ identitate a cadavrului cu Rudolf Schuchmann.

Atuncî Ulric Tagmer se ridicâ în susû, dreptû ca unû bradû, și apostrofându pe sindicû, care lâsâ capu în josû sub povara acestorû vorbe:

— Mai credî și acum, câ sunt unû hoțû? Ai avea inimâ ca sê susții în fața lumii acesteia câ eu l'am omorîtû pentru ca sê'lû jâfuescû?...

Fostulû sindicû ar fi câdutû josû décâ n'ar fi sâritû doi ómenî ca sê'lû sprijinéscâ.

In sfîrșitû, abia țiindu-se pe picióre bêtrânulû se întórse spre publicû:

— Nenorocite Tagmer! dise elû.... Vai! prietinii mei, eu gândeamû câ 'mî împliniisemû cariera fârâ ca sê meritû imputârî. Erî chiar eram gata sê morû cu consciința curatâ și liberâ de orîce mustrare. Acum mî-am perdutû odihna puținelorû dile câte am sê mai trâiescû..... Vremea nu mai este a nóstrâ, Ulric; și eu te rogû aicî chiar, în genunchî, în fața acestorû móște trimise de Dumnedeu, ca sê-mî iertî nedreptatea... Imî dai voe sê te îmbrâțișezû?

— Oh! domnule sindicû! dise Tagmer aruncându-se pe pieptulû bêtrânului.

Și prin stângâcia nenorocitului, sdrențele lui atinserâ și mânjirâ unû gulerû frumosû pusû chiar în diua aceea.

Magistratulû dise:

— Hei! Dêr cum nu te-ai apêratû tu mai bine? Omulû când este învinovâțitû se desbate.... se indignéză... cautâ sê aducâ probe, ce dracu!

— Ce vreî? rêspunse Ulric Tagmer. Am fostû totdéuna prê sfiosû din pricina asta mî-a mersû mai totdéuna rêu, domnule sindicû, câtû am trâitû!

Borsecu, 1 Iulie.

O sêrbâtóre popularâ în Serbia.

Slava.

(Urmare.)

Celebrațiunea *Slavei*, în care se reflecta d'odatâ și credința în supranaturalû și venerațiunea fenomenelorû naturei — trâsurî caracteristice pentru rassa slavâ — a gâsitû numeroșî scriitorî ca s'o descrie,

Spiritele cele mai positive s'au inspiratû de farmeculû naturalû alû unui obiceiu naționalû și au scosû tablourî pline de viéțâ.

Avemû înaintea ochilorû descrierea unei *Slave* de d-nulû G. Militchevitz, etnografû sêrbû bine cunoscutû.

Autorulû ne introduce într'o casâ „ospitalierâ și care iubea fórte multû sêrbâtorile“. Dupâ urmarea unorû ceremonii sêvêrșite împrejurulû mesei amphitrionulû luându-șî loculû sêu de onóre, apucâ paharulû în mânâ și dice:

— Frațilorû, poftițî și vê luațî paharele.

— Norocû! rêspunserâ toțî óspeții.

— Sê bemû fiécare câte unû paharû de vinû pentru sêrbâtórea de adî, și pentru credințâ. Sfântulû patronû s'ajute la toțî carî îi sfințescû diua și sê fiâ preste totû loculû unde se bucurâ lumea pentru onórea și mârirea lui. Câcî acolo, unde va fi ajutorulû lui, vorû fi și fructe și recolte bune, viéțâ și sânêtate, unire și dreptate.

Dupâ acestû toastû amphitrionulû ridicâ unû altulû pentru bêtrânulû Arsene, care ședea lângâ președintele mesei. Și pe când paharele se umpleau de vinû în onórea sêrbâtórei și a credinței, toțî óspeții cântau doi câte doi:

„Dumnedeu s'ajute,
„Dumnedeu s'ajute,
„Sântulû patronû intr'ajutorû,
„Și chiar Dumnedeulû stâpânitorû,
„Și chiar Dumnedeulû stâpânitorû.“

Și dupâ acestû cupletû cântatû de bârbațî, femeile repetau dela masa lorû, ca unû refrenû:

„Sântulû patronû intr'ajutorû,
„Și chiar Dumnedeulu stâpânitorû,
„Și chiar Dumnedeulû stâpânitorû.“

Dupâ încetarea cântecului, amphitrionulû umple unû paharû cu vinû pe care-lû pune înaintea președintelui mesei. Acesta îa atuncî înaintea lui plâcinta și unû cuțitû, apoi adresându-se la invitațî dice:

gulŭ curentŭ politicŭ din Austria cu aparițiunile din Ungaria. Numai atuncĭ putemŭ înțelege conivența Primatelui Ungariei față cu Panslavismulŭ décă ne gândimŭ că adĭ tóte episcopatele austriace suntŭ aliații slavismului și desmierdă slavismulŭ, numai ca sĕ-șĭ întăréscă puterea. Curente de natura acésta nu respectă nicĭ o graniță geografică și prin urmare e numai naturalŭ că în Ungaria sĕ îngrămădescŭ conflictele de când în reședința primatelui din Strigoniu consciința de sine a capului bisericei a devenitŭ mai tare decâtŭ consciința datoriilorŭ ce trebue sĕ le îndeplinéscă cetățénulŭ maghiarŭ față cu statulŭ chiar și atuncĭ, când este îmbrăcatŭ în haină de purpură.“

SCIRILE ḌILEI.

Cetimŭ în „Fóia bis. și scol.“ din Blașiu: „In 24 Iulie a. c. Escelența Sa Prea-sânțitulŭ Metropolitŭ *Dr. Ioanŭ Vancea* a instalatŭ în biserica catedrală din locŭ pe canonicii metropolitanĭ promovațĭ Ioanŭ M. *Moldovanŭ*, Dr. Ioanŭ *Rațŭ* și Alexandru *Micu*, și pe *noii canonicĭ*: *Simeonŭ Popŭ Mateiu* și *Iosifŭ Hossu*.

* *

„Monitorulŭ oficialŭ din Bucurescĭ scrie, că *Regele României* în călĕtoria sa spre Graefenberg, pe lângă tóte că a păstratŭ celŭ mai strictŭ incognito, *a fostŭ viu aclamatŭ de unŭ numerosŭ publicŭ* în totŭ percursulŭ drumului dela Oderberg până la Graefenberg. Mai vîrtosŭ la fruntaria prusiană Maiestatea s'a a fostŭ primitŭ cu mare entusiasmŭ.

* *

Ḍiarulŭ englesescŭ „Truth“ spune, că M. S. *Regina României* ar fi scrisŭ o poemă asupra vieței și a morții împĕratului Fridericŭ III și că ar fi trimisŭ câte o copiă de pe dénsa reginei Angliei și vĕduvei defunctului împĕratŭ. Poema nu va fi dată publicității, căcĭ ar fi conținêndŭ alusiunĭ personale și politice.

* *

„*Opiniunea*“ anunță, că tînĕrulŭ *G. Vasilescu* din Craiova, care studiază de doi anĭ sculptura în Italia, a dobânditŭ anulŭ acesta *premiulŭ întâiu* (diplomă de onóre) la concursulŭ ținutŭ de academia regală din Veneția, la care au luatŭ parte 87 de concurențĭ. Acestŭ bravŭ cetățénŭ românŭ este elevul artiștilorŭ Ferrari și Dalzotto.

* *

In Blașŭ s'a începutŭ edificarea unei *nouĕ școlĭ românescĭ de gimnastică*.

* *

La congresulŭ de *oftalmologiă* ce se ține anulŭ acesta în Heidelbergŭ, România va fi representată de d. *Dr. Crăiniceanu*.

* *

Dlŭ Dr. *Iosifŭ de Greissing*, fostŭ fisicŭ alŭ orașului Brașovŭ, șĭ-a serbatŭ Miercurĭ în 1 Augustŭ a. c. a nouăḍecea onomastică. Cu asta ocasiune rudeniile și amicii i-au adusŭ sincerile lorŭ felicitărĭ. Și colegiulŭ de doctorĭ de aicĭ a luatŭ parte la prânḍulŭ datŭ de bĕtrânulŭ doctorŭ. Fisiculŭ orașului, D-rul Fabritius, în numele tuturorŭ șĭ-a esprimatŭ deosebita stimă și recunoscință pentru multele merite ale bĕtrânului iubilantŭ.

* *

Cu începutulŭ anului școlarŭ 1888(9) suntŭ a se conferi din fondurile archidiecesane din Sibiiu: Unŭ stipendiu de 60 fl. din fundațiunea *Francisc-Iosefină* pentru unŭ studentŭ la școlele medii, și două stipendiĭ câte de 60 fl. din fundațiunea *Cologea* pentru studenții de orĭ-ce categoriă. Aspiranții la aceste stipendii au sĕ-șĭ aștérnă suplicele la consistoriulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu până la 19/31 Augustŭ a. c.

* *

La 25 Iulie s'a deschisŭ la facultatea de medicină din Parisŭ *congresulŭ doctorilorŭ și a veterinarilorŭ*, avêndŭ de obiectŭ studiulŭ scientificŭ alŭ *tuberculosei* la omŭ și la celelalte animale. Din tóte unghiurile Franciei și chiar din străinătate unŭ numĕrŭ mare de savanțĭ s'au hotărîtŭ a lua parte la discuțiunile congresului. România este representată la acestŭ congresŭ prin d-nii *Calenderu*, *Babeșŭ*, *Asache* și alțĭ doi doctorĭ din Iașĭ. Discusiunile vorŭ fi, de sigurŭ, forte interesante, căcĭ e vorba de tuberculosa, care ea singură secéră atâtŭ, câtŭ face la unŭ locŭ colera, vĕrsatulŭ, tifusulŭ, crupululŭ și anghina. Numai în Parisŭ, ea ucide mai bine de ḍece mii de persóne pe anŭ, mai toțĭ copii tinerĭ, speranța și flórea națiunei.

* *

In *convictulŭ gr. cat. din Maramureșŭ* s'au întreținutŭ gratisŭ în anulŭ trecutŭ 14 tinerĭ românĭ gr. cat., ér în anulŭ școlasticŭ viitorŭ se vorŭ întreținé gratisŭ 20 tinerĭ și se vorŭ primi încă alțĭ 20 pentru plată.

* *

Regele și Regina Italiei vorŭ face în curêndŭ o călĕtoriă în Italia de mijlocŭ, prin Romagna. La Ravenna, comitetulŭ Dómnelorŭ carĭ vorŭ primi pe suveranĭ au alesŭ de președinte pe principesele *Constanța Ghica Rasponi* și *Pulcheria Rasponi*. Sĕ scie, că aceste douĕ dómne suntŭ fetele spătarului Costache Ghica și că au luatŭ în căsĕtoriă amêndouĕ doi frațĭ din familia Rasponi, aliată cu Bonaparții Italiei și Franciei.

* *

„Românulŭ“ scrie: „Vr'o câțĭ-va din marii *neguslorĭ de vinurĭ din Bucurescĭ și Drăgășanĭ* au primitŭ érășĭ propunerĭ din partea negustorilorŭ de vinurĭ din *Bordeaux* și *Cognac*, pentru ca vinurile române sĕ fiă exportate în Francia.“

* *

In 29 Iulie n. s'a începutŭ în *Münchenŭ* serbarea *Centenarului dela nascerea regelui Ludovicŭ I.*, unulŭ din cei mai însemnațĭ Domnitorĭ atâtŭ în ceea ce privesce activitatea lui pe terenulŭ literarŭ și artisticŭ, câtŭ și ca regentŭ. Acéstă serbare se pare a fi fostŭ una dintre cele mai splendide, după cum raportéză corespondențele relative. Mulțime mare de ómenĭ din țéră și cam la 107,000 de streinĭ sosiră în Münchenŭ. Ambasadorulŭ Greciei din Berlinŭ Angelos Blachos a fostŭ însărcinatŭ sĕ representeze pe Grecia la festivitate, ér din Atena s'au trimesŭ la München primarulŭ orașului Philimon și consiliarii comunalĭ Kalliphronas și Phillas, carĭ depuseră coróna pe sarcofagele lui Otto de Grecia și Ludovicŭ I. Lunĭ s'a serbatŭ și Te-Deum în Biserica grecéscă. Prin acésta s'au restabilitŭ relațiunile diplomatice între Bavaria și Grecia întrerupte dela anulŭ 1862.

Concertŭ.

Vomŭ avea plăcerea în curêndŭ a audi o tênĕră artistă română, *Irena de Vladaia*, care a cântatŭ cu mare succesŭ în Francia și Italia. Acéstă artistă a fostŭ angajată la Opera Comică din Parisŭ înainte de a arde. Cu ocasiunea concertului ce'lŭ va da în Sinaia va trece și la Brașovŭ unde asemenea va concerta Marța viitóre.

Intêmplărĭ diferite.

Căḍutŭ în prăpastiă. Din Slănicŭ (județulŭ Prahova, în România) i se scrie „Democrației“, că unŭ domnŭ profesorŭ, care plecase în escursiune călare la mănăstirea Cheia, înserândŭ pe drumŭ, descălecase și mergea cu calulŭ de dârlogĭ. Neobservândŭ drumulŭ, acestŭ domnŭ a căḍutŭ într'o prăpastiă fórte adêncă, ér calulŭ a rĕmasŭ pe malŭ. Până a doua ḍi de diminéță a rĕmasŭ în acea prăpastiă, fără a i-se întêmpla nimica, decâtŭ micĭ contusiunĭ. Nisce amicĭ ai sĕi, carĭ l'au urmăritŭ, l'au găsitŭ a doua ḍi și cu ajutorulŭ unorŭ frânghii l'au scosŭ nevătămatŭ.

Unŭ falsificatorŭ de piperŭ. „Posta“ din Galațĭ (România) spune, că autoritatea comunală de acolo a descoperitŭ unŭ negustorŭ fabricândŭ piperŭ falsŭ. In podulŭ prăvăliei acelui negustorŭ s'a găsitŭ însășĭ mașina cu care se fabrica piperulŭ falsŭ, câtŭ și mai mulțĭ sacĭ plinĭ cu asemenea piperŭ. Când s'a făcutŭ cercetarea și descoperirea, mașina a fostŭ găsită funcționândŭ. Mostre din toțĭ sacii plinĭ cu acestŭ produsŭ falsificatŭ se vorŭ supune unei analise himice în scopŭ de a se constata elementele din carĭ se prepară piperulŭ, câtŭ și décă era orĭ nu vătămătorŭ sănătății cumpĕrĕtorilorŭ.

Furtună. Din Lăpușulŭ unguréscŭ ni-se scrie cu data 30 Iulie: „Sâmbătă séră s'a iscatŭ în ținutulŭ nostru o furtună grozavă, plóiă cu vêntŭ, ba pe unele locurĭ a căḍutŭ și ghiață. Vêntulŭ a oborîtŭ totŭ la pămêntŭ, și tóte vălcelele au esundatŭ, ér ghiața pe unde a ajunsŭ a causatŭ pagube marĭ. In Plopișŭ, Berința și Preluca fostŭ trăsnită câte o casă și alte edificii de ale unorŭ Românĭ. Pe la noi va fi în éstŭ anŭ fênŭ fórte puținŭ, malaiu și alte bucate încă puține“.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 24 Iulie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vend.	8.74
Argintŭ românescŭ .	„	8.68	„	8.70
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.88	„	9.92
Lire turcescĭ . . .	„	11.20	„	11.24
Imperialĭ	„	10.20	„	10.24
Galbinĭ	„	5.88	„	5.91
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	117.—	„	118.
Discontulu	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 1 Augustŭ st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.45
Renta de hârtiă 5%	90.80
Imprumutulu căilorŭ ferate ungare .	151.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.—
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.80
Bonurĭ rurale transilvane	104.40
Mărcĭ 100 imp. germane	60.37
Londra 10 Livres sterlinge	123.50
Imprumutulŭ cu premiulu ungurescŭ	130.80
Renta de hârtiă austriacă	81.15
Renta de argintŭ austriacă	82.20
Renta de aurŭ austriacă	111.—
Losurĭ din 1860	139.10
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	867.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	307.50
Acțiunile băncei de creditŭ austr . .	312.40
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	124.90
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	100.50
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Galbenĭ impĕrătescĭ	5.83
Napoleon-d'orĭ	9.82

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 19 Iulie st. v. 1888.

	Cump.	vend.
Renta română 5%	91—	92.—
Renta rom. amort. 5% . . .	92.½	93.—
Renta convert. 6%	90.—	90.½
Impr. oraș. Buc. 10 fr. . . .	37.—	42.—
Credit fonc. rural 7% . . .	106.¾	107.½
„ „ „ 5%	92.¼	92.¾
„ „ urban 7%	105.½	106.—
„ „ „ 6%	98.½	99.½
„ „ „ 5%	88.—	88.¾
Banca naț. a Rom. 500 Lei. .	945.—	960.—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . . .	220.—	225.—

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

— Ertați și îngăduițĭ! Sĕ tăiămŭ acéstă plăcintă pentru Dumneḍeu și sântulŭ Toma.

— Pentru Dumneḍeu și pentru Isusŭ Christosŭ! replicară comesenii.

Președintele mesei face atuncĭ semnulŭ crucei și începe a tăia plăcinta ḍicêndŭ încă:

Pentru mărirea și onórea sântului Toma!

Dér deodată elŭ oprescе cuțitulŭ în mijloculŭ plăcintei strigândŭ:

— Stăpâne alŭ casei, trebue sĕ dăruescĭ ceva, căcĭ unŭ bușteanŭ a opritŭ plugulŭ.

— Dau o vadră de vinŭ și unŭ porcŭ friptŭ, rĕspunde amphitrionulŭ surîḍêndŭ.

Și președintele încrucișândŭ cuțitulŭ taiă plăcinta în patru bucățĭ, fără sĕ le despărțéscă, în urmă le stropesce cu vinŭ ḍicêndŭ:

— In numele Tatălui, aminŭ! In numele Fiului, aminŭ! In numele sântului Spiritŭ, aminŭ!

Și varsă în paharŭ cele câteva picăturĭ de vinŭ, carĭ rĕmăsesă pe cója plăcintei.

In acestŭ momentŭ Ioachimŭ, stăpânulŭ casei, s'apropiă de președinte.

Apoi amêndoi ținŭ plăcinta cu amêndouĕ mânile; ér óspeții apucă numai cu câte una. După aceea toțĭ începŭ sĕ învertéscă plăcinta în aceeașĭ direcțiă, încătrău s'aruncă sĕmênța pe câmpŭ, și ḍicŭ:

— Dómne scapă-ne! Dómne scapă-ne! Dómne scapă-ne! Ei întorcŭ plăcinta încă odată pe mânile lorŭ ḍicêndŭ de trei orĭ una după alta:

— Dómne, dă sporŭ casei acesteia și stăpânului ei!

Óspeții retrăgêndu-șĭ mânile de pe plăcintă, președintele și amphitrionulŭ o taiă în douĕ, punŭ bucățile una peste alta, le sĕrută; apoi sĕ îmbrățișéză ḍicêndŭ:

— Isusŭ Christosŭ sĕ fie cu noi.

După acésta fiecare din ei taiă jumĕtatea sa de plăcintă în douĕ părțĭ, cu mâna stângă, dér formândŭ cruce cu cele douĕ brațe ale sale, și pune unulŭ din cuarturile sale pe masă. Președintele pune în urmă cu mâna sa dréptă unŭ altŭ cuartŭ pe etageră (polița).

In intervalŭ stăpâna casei adusese amphitrionului o sită, în care acesta puse cu mâna dréptă cuartulŭ de plăcintă, care i rĕmăsese, pentru ca (după superstițiile populare) anulŭ sĕ fiă prosperŭ. Apoi scóte din busunarŭ o monedă vechia pe care o aruncă asemenea în sită, superstiția pretinde, că și acésta aduce prosperitate.

. . . .

Este evidentŭ, că unŭ obiceiu așa de pitorescŭ a trebuitŭ sĕ împingă spiritulŭ celŭ visătorŭ alŭ Slavilorŭ ca sĕ iubéscă legendele de-o poesiă plăcută, particulară Slavilorŭ de sudŭ. Ele au fostŭ create de poporŭ, și numai în urmă au fostŭ puse în versurĭ.

Una din poveștile cele mai populare representă pe împĕratulŭ sêrbŭ Ștefanŭ, celebrândŭ sĕrbătórea patrimonială. După obiceiu, elŭ voi singurŭ sĕ tórne vinulŭ óspeților sĕi și în totŭ timpulŭ câtŭ a statŭ împĕratulŭ în piciore, sântulŭ archanghelŭ ședea pe umĕrulŭ sĕu dreptŭ și cu aripa sa 'i netedea obrazulŭ.

Dér curtesanii sciură sĕ persvadeze pe împĕratulŭ ḍicêndu-i, că nu e de datoria lui sĕ servéscă pe supușĭ, și-lŭ hotărîra sĕ ia locŭ la masă împreună cu ei.

Cum s'a aședatŭ împĕratulŭ, archanghelulŭ s'a supĕratŭ și sbură din palatulŭ împĕrătescŭ după ce a lovitŭ pe suveranŭ cu aripa sa.

Printre toțĭ óspeții unŭ bĕtrânŭ călugărŭ singurŭ fusese martorŭ la acéstă faptŭ minunatŭ și începŭ sĕ plângă.

Intrebatŭ fiindŭ despre causa lacrimilorŭ sale, bĕtrânulŭ călugărŭ povesti ce vĕduse. Indată împĕratulŭ se ridică dela masă și porunci sĕ se scóle óspeții sĕi. Toțĭ intonară rugăciunĭ marĭ, începură posturĭ lungĭ și atâta rugară și pe Dumneḍeu și pe sântulŭ Archanghel, încâtŭ celŭ din urmă „cu mare greu“ a avutŭ în fine milă de ei:

„Și elŭ ertă pe Stefanŭ pentru pĕcatele sale,
„Cu tóte că împĕratulŭ s'aședase la masă
„Inainte d'a ridica unŭ toastŭ pentru patronulŭ sĕu
„Inainte d'a îngenunchia în onórea sa.“

(După „Revue Bleu“).

Novakovitch,
ministrulŭ Serbiei la Constantinopole.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross,** în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Albrecht & Zillich.**

Nru 6441 1888.
vic.-com.

PUBLICAȚIUNE.

Inaltulŭ ministeriu reg. ung. pentru lucrările publice și comunicațiune, cu ordinulŭ dtto 23 Iuniu Nr. 19,794, a binevoitŭ a încuviința edificarea podului pe drumulŭ strategicŭ „Șierpenĭ-Branŭ“ peste fluviulŭ așa numitŭ „Bârsa“ cu suma de 7525 fl. 18 cr. v. a. ceia ce comisiunea administrativă în ședința sa din 14 Iuliu a. c. sub Nru 497 a și decis'o.

Pentru efeptuirea acestei edificărĭ se determină licitațiune cu oferte închise pe dîua de 16 Augustŭ a. c. la 10 ore a. m. în cancelaria vice-comitelui comitatensŭ.

Doritorii de a licita suntŭ provocațĭ de a'șĭ inainta ofertele lorŭ compuse conformŭ calculului de spese și a condițiunilorŭ specificate provĕdute cu unŭ vadiu de 5% după suma susŭ menționată în dîua ficsată până la 10 óre a. m. cu atâtŭ mai vêrtosŭ, deórece ofertele întârdîiate nu se vorŭ mai lua în considerare.

Atâtŭ calcululŭ de spese câtŭ și condițiunile specificate se potŭ vedé în decursulŭ órelorŭ oficióse la oficiulŭ de edile reg. ung. din locŭ.

Făgărașŭ, în 26 Iuliu 1888.

Daniel de Gramoiu,
vice-comite.

109,3—2